

DES DE CASA

Aquest matí he pujat sola al turó a veure la mar. M'he repenjat a la barana de ferro del mirador i m'hi he estat una estona. Més tard, he agafat el corriol que puja fins a les pedres més altes i juraria que els he tornat a veure. Com el dia que la Milena i jo vam anar a pintar la fusta del poema.

Té les cames primes, com si se li haguessin de trencar per qualsevol esforç, els cabells molt clars i li sé els ulls que va descriure la Milena. Ell porta una vella camisa de franel·la i uns pantalons de pana foscos. I com aquella altra vegada, després d'aturar-se davant les paraules de la fusta miren cap a la pedra plana que hi ha al costat i desapareixen com un alè de vent.

Quan he arribat a casa m'he assegut al banc de l'era. Hauré d'envernissar-lo perquè el fred de l'hivern l'ha fet malbé. Aquí, asseguda, miro les muntanyes i la petita ermita que es veu a l'horitzó. Em sento a casa meva, com si aquest paisatge sempre hagués estat el meu. Fa una mica més d'un any que soc aquí i recordo perfectament aquell dia.

Era divendres. Les set del matí i no m'havia llevat. No podia ni moure'm. Sentia les seves paraules dintre meu. Paraules que no s'aturaven. No sabia què fer. No em vaig atrevir a trucar a les nostres filles. Segur que tenien altres preocupacions. Jo era, aparentment, aquella bleada que tot ho entenia. Colgada dintre el llit, amagada de mi mateixa, em feia fàstic i llàstima, fins que un cop de geni em va fer llevar. Vaig agafar el vell mapa de quan viatjàvem i amb el dit tremolós i els ulls tancats vaig assenyalar un lloc. Un indret totalment desconegut per a mi. Vaig mirar

de trobar informació al Google. N'hi havia molt poca. Era un poblet petit, lluny de casa meua, ni tan sols hi sortia cap hotel. No sé d'on vaig treure el coratge, però ho vaig fer. Vaig preparar-me una bossa amb roba. Vaig mirar-me al mirall i el que vaig veure no em va agradar gens. Em sentia acabada. On era jo? Què m'estava passant? Mai no he estat persona de llepar-se les ferides i en canvi sentia llàstima de mi.

Vaig trigar una mica més de dues hores d'autopista i després una comarcal fins arribar al poble triat. Pel camí només pensava en la nota que li vaig deixar. Necessitava marxar. Potser quan tornés tot ho veuria més clar.

Era cap al tard quan vaig arribar, i em va sorprendre la poca gent que hi havia pels carrers. El poble, petit i amb els carrers costeruts de pedra, es veia vell i cansat, gairebé com jo. Feia dies que l'editor em pressionava perquè acabés aquell assaig sobre l'escriure que li havia promès. Feia massa temps que no publicava res. En Dalmau tenia molta paciència però l'assaig se'm resistia. Jo no li deia res. Escoltava. Mirava el terra i pensava que no publicava res perquè em sentia buida. Buida i cap per avall, com un paraigua, com deia la meua àvia. Quan en Dalmau va acabar de parlar amb mi, ja li havia promès que acabaria l'assaig. Ho havia de fer.

Ja em barrejo, com sempre. El record és viu però les paraules fan camins dintre meu. Recordo haver aparcat en una petita plaça. Em sentia ben estranya, tota sola. Només posar els peus a terra ja vaig sentir el mòbil. Era en Pau. No em veia amb forces per agafar-lo i vaig activar el mode silenci. No m'atrevia a desconnectar-me del tot. Vaig començar a caminar amb el mòbil en silenci en una mà suada, i les claus del cotxe fredes a l'altra. Les cases eren de pedra, amb finestres petites, i algunes teulades acabaven amb unes punxes de ferro. Em vaig endinsar per un carrer llarg i costerut. Malgrat ser ben estret el rètol deia: Carrer Ample. No vaig poder evitar somriure.

A mig carrer vaig veure una mena de taverna. Una fusta vella amb el nom de Ca l'Àngela feia de rètol. Em vaig fixar que era l'únic lloc que tenia flors al carrer. Davant de la taverna hi havia unes jardineres de fusta amb plantes d'aquestes que els agrada el fred. S'hi trobaven la mar de bé, perquè estaven esplèndides. Vaig entrar-hi. Un home de mirada franca em va dir que al poble no hi havia cap hostel, busqui als afores, allà on el camí es torna de sorra, deixi tres cruïlles a l'esquerra, allà, al fons del camí hi ha el Mas del Revolt, vagi, que allà hi ha dispesa. Li vaig donar les gràcies sense haver entès gaire bé la seva explicació.

Vaig tornar al cotxe i vaig enfil·lar per un carrer que semblava una riera. Un rètol que deia Paratge d'Interès Natural em va donar la pista que aquell camí devia ser el de muntanya. Pel camí de sorra, vaig deixar tres cruïlles a l'esquerra, vaig trobar un dolmen també a l'esquerra i de seguida un revolt pronunciat i un mas. Al camí, un rètol de fusta deia Mas del Revolt. Vaig respirar alleujada. Es feia fosc i començava a sentir-me perduda. L'entrada al mas era gran i vaig aparcar a l'era. De seguida, dos gossos se'm van acostar remenant la cua i al seu darrere una dona gran em mirava i no deia res.

—Bona tarda, bona nit, millor —vaig dir sense baixar del cotxe—. Estic buscant un lloc per dormir i m'han dit que aquí en trobaria.

Aleshores va somriure:

—Bona nit, no t'has equivocat. Et deu haver semblat una mica complicat arribar fins aquí, oi? Ja pots baixar. No tinguis por dels gossos.

M'ensenyà el mas i encara em sembla sentir aquella sensació de cosa coneguda: d'austeritat i de bellesa alhora. Se'm devia notar. Em quedava aturada mirant-ho tot, perquè tot somrient aquella dona em va dir que el seu nom era Milena. I tu?, em va preguntar:

—Marta, em dic Marta i soc escriptora, o potser hauria de dir que soc professora i que treballo en una editorial i que he escrit tres llibres i que ara em sento buida, o potser, potser no hauria de dir res. Perdoni.

Encara ara em fa vergonya, per què li vaig explicar tot allò? Devia pensar que estava guillada. Vaig abaixar la mirada i em vaig maleir en silenci com tantes vegades havia fet.

—Jo era mestra. M'encanta la canalla —em va dir tan tranquil·la i canviant de tema—. Tinc quatre fills, ara ja són grans i campen pel món. No t'amoïnis, dona. A vegades les paraules surten així i deu ser per alguna cosa.

En aquell moment, i no en cap altre, em vaig adonar que la Milena m'estava ajudant, que no es reia de mi, dels meus nervis, de la meva intranquil·litat. He tingut moltes més ocasions en què la seva mirada m'ha somrigut.

Tot seguit em mostrà casa seva: l'entrada-menjador, la cuina a la dreta, amb una gran llar de foc i un forn per coure-hi el pa, un lavabo i un celler amb botes velles. Després pujàrem al pis de dalt. Vam seguir un corredor amb portes als dos costats. Es va aturar davant la primera porta de l'esquerra i em va dir que aquella seria la meva habitació. Pintada de groc palla amb un gran llit de matrimoni i un nòrdic blanc que el protegia del fred. La finestra donava a l'era on aquell dia hi veia el meu cotxe aparcats. La Milena em va explicar que aquella habitació tenia molta història, va somriure i em va deixar sola. Va aconseguir intrigar-me: aquí tot tenia un color especial.

Ella, la Milena, era una dona gran, o una dona sense edat. Tenia els cabells llargs i blancs i els duia recollits en una llarga trossa. Semblava del nord, però no tenia cap accent. En aquells primers moments també vaig adonar-me que no havia vist ningú més a la casa. Tot allò em voltava pel cap, però estava molt cansada i vaig deixar la bossa sobre el llit. Vaig baixar per demanar-li si coneixia cap lloc per anar a sopar.

A la cuina, al costat de la Milena, hi havia un home.

—Ah, mira, Jacob, ella és la Marta. És escriptora, saps?

—Bona nit, encantada —m'hi vaig acostar tímidament.

—Soc en Jacob, el marit de la Milena. Encantat de tenir-te amb nosaltres.

Quan es va aixecar per oferir-me la mà, em vaig adonar que era realment alt i que tenia una d'aquelles cares amables que tant costen de trobar.

—En Jacob i jo vivim sols al mas. Per Nadal i a l'estiu venen a veure'ns els nostres fills. Quan ens vam fer grans vam decidir de llogar habitacions perquè la casa se'ns feia immensa. Bé —va fer assecant-se les mans—, no vull cansar-te amb històries. Soparàs amb nosaltres, oi?

—Sí? De debò? Ara els anava a preguntar si coneixien algun lloc on poder sopar. No els és cap molèstia?

—I tant que no. Estic acabant d'enllestir aquest estofat. Jacob, parem la taula —li va dir amorosament.

—I tant, ara mateix.

Jo me'ls mirava. M'agradava com es tractaven i em preguntava com s'ho devien fer per regalar-se aquelles mirades. Quant de temps feia que entre en Pau i jo no sentia aquella complicitat.

Al cap de res la taula de la cuina ja era parada i en Jacob va posar una gerra de vi i una gerra d'aigua. Llavors no sabia que aquell era un costum de la casa. Una de vi i una d'aigua encara que gairebé no tocaven ni l'una ni l'altra. M'agradava aquesta casa, aquesta cuina amb la vella taula de noguera plena de foradets i ratllades. En Jacob parava la taula amb uns plats de fang de petits dibuixos verds que lligaven perfectament amb aquesta cuina tan antiga i preciosa. Jo seia d'esquena a la llar de foc i al costat de la porta de l'antic forn de coure el pa.

El sopar va ser molt bo i em van parlar d'aquestes terres i d'ells mateixos. Vaig mirar de no dir cap més estupidesa i em vaig interessar discretament per les seves vides. Així, a poc a poc, la conversa es va anar allargant i la Milena em va explicar que aquest mas havia estat d'una tieta seva, que en realitat no ho era, que es deia Aurora i que va ser el gran amor del seu pare. Mentre m'anava explicant tot això, de cop, va callar. Saps què vaig fer, Marta? Vaig mirar-la atentament i aleshores em va dir: fa un parell d'anys em vaig decidir a escriure una novel·la.

© Maria Planas Camacho, 2016
© d'aquesta edició: Pagès Editors, S L, 2017
Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
www.pageseditors.cat
editorial@pageseditors.cat
Primera edició: juny de 2017
ISBN: 978-84-9975-858-9
DL L 432-2017
Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, SL
www.bobala.cat

—﴿ imprès a **lleida** ﴾—

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.